

-----**Re: Bedenkingen bij de gevonden notities**

Mijn beste, ik heb je mail goed ontvangen. Hopelijk heb je nog van wat nachtrust kunnen genieten. Kijk, ikzelf bekijk deze ganse kwestie natuurlijk vanuit de praktijk. Dat kon je wellicht vermoeden. Geluid is voor mij te allen tijde een fysiek gegeven en ik probeer het niet gratis te gebruiken in voorstellingen. Het is inderdaad de bedoeling om door te dringen, om het trommelvlies te perforeren. Aan jou moet ik dat eigenlijk niet vertellen. Je kent mijn werk beter dan ikzelf.

Vaak is er wel de gedachte dat gestructureerde klank (muziek, dus) te sterk is. De rest is dan niet meer nodig. Wie muziek maakt, heeft genoeg. Inhoud en vorm zijn niet meer te onderscheiden. Daarop doelde Walter Pater ook toen hij stelde dat alle kunst naar de staat van muziek streeft. Muziek is tegelijkertijd een zaak van ratio en affect. Wat wil een mens nog meer. Als theatermaker is het telkens opnieuw een zaak van evenwicht zoeken. Bij het publiek primeert immers het oog boven het oor. Dat is een zuiver biologisch gegeven. Een zuivere kwestie van aantallen neuronen. Aan de andere kant is het moeilijker de oren te sluiten dan de ogen. Een goed gebruik van klank kan soms meer teweegbrengen dan tal van visuele snuffjes.

Ondertussen heb ik alle mogelijke software in huis gehaald en heb ik me nog meer dan vroeger toegelegd op het digitaal bewerken van klank. Maar tegelijk neig ik ook opnieuw naar analoge dimensies. Wat een acteur met zijn stem kan doen, overtreft nog steeds alle mogelijke technologische nieuwigheden. Een goede combinatie vinden tussen de twee is niet altijd even gemakkelijk. Hier gaat het inderdaad om proportie en samenspel.

Bewust luisteren is volgens mij dan weer niet altijd noodzakelijk. Soms is het goed dat de toehoorder de sonore dimensie van het werk niet bewust waarneemt. Zo kan de impact des te groter zijn. Het gros van het bioscooppubliek kan hierover zeker meespreken.

Ik weet dat je de laatste tijd meer gefocust bent op geluid dan op muziek en dat je niet altijd vrede hebt met de definitie van muziek als zijnde gestructureerd geluid. Heb nog nagedacht over wat je vorige keer mailde omtrent performativiteit van geluid (wat een bizarre term trouwens, performativiteit). Laatst heb ik in de laatste scène van Strindbergs *De vader* een hele hoop knikkers op de scène laten donderen. Los van de visuele impact was het geluid erg aanwezig. Het droeg bij tot een concrete beleving van wat de vader voelde. Maar dat is natuurlijk een totaal andere benadering dan deze van bijvoorbeeld de spectralisten. Ik begrijp dat je gecharmeerd bent door dat zoeken in de klankkleur zelf, maar persoonlijk kan ik er weinig mee aanvangen. Een sfeer scheppen, ja, maar dergelijke soundscapes zijn nog een andere problematiek. In deze context is het spelen met fond en figuur natuurlijk ook een mogelijkheid. Je kan een uur lang het geluid van de zee laten kabbelen op de achtergrond (de fond). Als je daarna het volume opengooit en de klank licht bewerkt of rondstuurt in de ruimte heb je bijvoorbeeld een sonore tsunami die heel erg present is. De achtergrond wordt zo de figuur op de voorgrond. Maar dat is een effect, natuurlijk. Ik weet dat je van klank een personage wil maken. Niet evident. Veel succes gewenst. Zoals steeds.

Re: Re: Notities naar Herr Hanslich

